

Barvita igra ustvarjalnosti

UVODNIK EDITORIAL

ČLANEK
ARTICLE
RAZPRAVA
DISCUSSION
RECENZIJA
REVIEW
PROJEKT
PROJECT
DELAVNICA
WORKSHOP
NATEČAJ
COMPETITION
PREDSTAVITEV
PRESENTATION
DIPLOMA
MASTER THESIS

Ob zaključevanju redakcije revije za leto 2022 smo leto sklenili z zanimivim sodelovanjem z Muzejem za arhitekturo in oblikovanje (MAO). Ob večji zalogi legokock, ki jih je muzeju nedavno izročila Mija Razpotnik, smo se domislili, da pripravimo študentsko delavnico na temo poustvarjanja Plečnikovih del s to preprosto, a večno igračo. Obdobje po izbruhu pandemije je zaznamovalo vsako obliko ustvarjanja – znanstveno, umetniško, strokovno in pedagoško. Delo s študenti se je v letu 2022 še vedno odvijalo pod vtisom omejitev za omejevanje širjenja pandemije, druženje ob študiju pa je večinoma zastalo.

Danes si težko zamislimo otroške igrače, ne da bi pomislili tudi na legokocke. Te so tako razširjene, da skoraj ni dela sveta, kjer jih ne bi bilo mogoče dobiti, v zahodni družbi pa so postale del kulture, v kateri so zasidrane že desetletja. Vse se vedno začne z živobarvno potiskano škatlo, ki obljublja marsikaj, v skrbno zbranih vrečkah pa so gradniki, kocke, ki so same po sebi daleč od zamišljene končne podobe. V škatli so praviloma tudi navodila, ta so kratka ali zelo obsežna, a vedno na preprost način in po korakih vodijo do rezultata. V nekaterih kompletih so običajno navodila z več različicami ob uporabi istih kock. Vsak uporabnik teh kock lahko vedno začne graditi sam, brez pomoči knjižice, takrat so možnosti neomejene. Vzorednice z urbanizmom ni težko potegniti, saj so stavbe in prostor tisto, kar iz legokock največkrat nastane. Vendar na arhitekturo spo-

minja tudi proces sestavljanja. Začne se s preprostimi elementi, ki že zaradi načina zlaganja in strogega reda čepov določajo medsebojni način zlaganja in omejijo število različic. Nujno je razumevanje merila, količine, simetrije, osnovnih vzorcev in geometrije. Morda je prav merilo najpomembnejše, saj s pravim merilom lahko uporabimo katerokoli obliko ali barvo kocke, da se dovolj približamo resnični podobi prostora. Tega med poustvarjanjem s kockami rasteriziramo, pikseliziramo in abstrahiramo. Sestavljevalec se torej poskuša v okviru pravil igre, ki jim sledi, približati svoji ideji. Podobno kot to počnejo arhitekti in urbanisti, ko proučujejo prostorske regulacije, tehnične smernice ali normative. Podobno kot sestavljevalec sledi navodilom, graditelj sledi načrtu. Proces sestavljanja je vendar poseben, saj gre za aditivni način, pri katerem se elementi vedno dodajajo in se združujejo drug na drugega, pri razstavljanju pa je možnih več težav. Aditivni proces je poseben tudi zato, ker onemogoča preprosto vračanje na prejšnje korake, zato postavitve vsake kocke zahteva tehten, recimo temu inženirski premislek. Sestavljanje je tako veliko lažje kot razdruževanje kock, kar je lahko pravi izziv, pri čemer je treba včasih razdreti del modela in storiti več korakov nazaj. Predhoden razmislek je zato nujen, da so napake še popravljive. To je tuje sodobnemu načinu dela, saj je vračanje na prejšnje korake v računalniškem okolju danes sprejeto dejstvo.

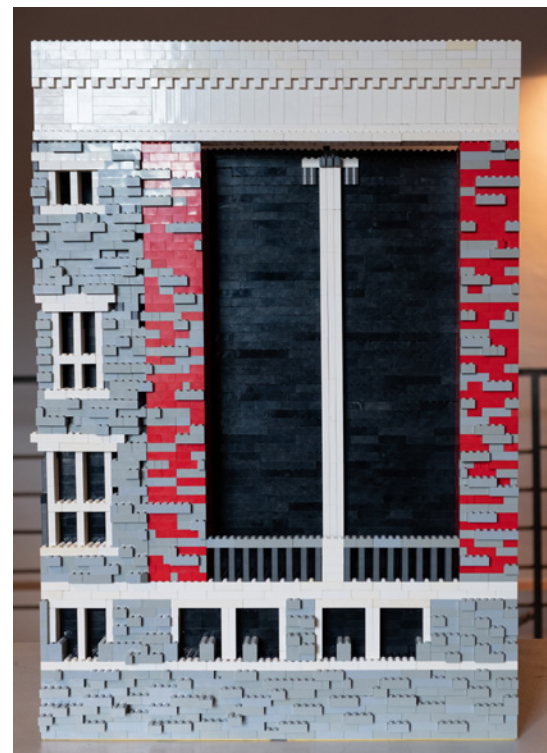
Colorful Creativity Game

Wrapping up the 2022 issue, we ended the year with an exciting collaboration with the Museum of Architecture and Design (MAO). With a large supply of LEGO bricks recently donated to the Museum by Mija Razpotnik, we came up with the idea of organising a student workshop on recreating Plečnik's works with this simple but eternal toy. The post-COVID-19 period was marked by every form of creativity - scientific, artistic, professional and pedagogical. In 2022, working with students was still subjected to COVID-19 restrictions, and socialising while studying had largely come to a standstill.

It's hard to think of children's toys today without thinking of LEGO bricks. They are so widespread that there is hardly any part of the world where they are not available, and they have been embedded as part of the culture in Western society for decades. It always begins with a colourful, brightly printed box, that promises lots of things. Indeed, inside the carefully stacked bags are the building blocks, the bricks, which as themselves are still far from the final image. The box also contains a booklet of either short or very extensive instructions, but always depicted in a simple, step-by-step manner, leading to the result. Some kits offer instructions which can create different results by using the same bricks. But there is always the option to start building on your own without the help of this booklet, in which case the possibilities are potentially endless. It is not difficult to draw parallels with

urbanism, as buildings and space are often the results that come from using LEGO bricks. The process of assembling these bricks is also reminiscent of architecture. It starts with simple elements which, by the very way they are stacked and the strict order of the studs, determine the way they are assembled, limiting the number of variations. An understanding of scale, quantity, symmetry, basic patterns, and geometry is essential. It is perhaps the scale that is most important, because with the right scale we can use any shape or colour of a brick to get close enough to reality. Besides, in the process of building with bricks, the space is rasterised, pixelated, and abstracted. The builder is therefore trying to get closer to his idea within the rules of the game he is struggling with, just as architects and urban planners do when faced with spatial regulations, technical guidelines, or norms. And just as the LEGO builder follows the instructions, the actual builder follows the plan. The process of assembling is special, however, because it is an additive process, where elements are always being added and combined with each other; but when disassembling, we encounter several problems. The additive process is also special because it makes it impossible to simply go back to the previous steps, so that combining two bricks requires a, let's say, serious engineering consideration. This makes it much easier to assemble than to disassemble the bricks, which can be a real challenge, sometimes requiring breaking a part of the model and going

Na delavnici, ki terja celoletno delo študentskih ekip, so študentje s prvimi koraki spoznali dela arhitekta Plečnika. Ravno prav, saj je v MAO ob sočasnem odprtju Plečnikove razstave ob njegovi 150-letnici rojstva študentom omogočil dostop do izjemnih arhivskih podatkov, na podlagi katerih so nastale interpretacije arhitektovih mojstrov in z legokockami! Zaradi vseh možnosti kock je mogoče z njimi interpretirati prav vsak projekt v arhitektovem opusu. Lotili so se projekta Narodne in univerzitetne knjižnice, Vegove ulice, pokopališča Žale in Tromostovja. Nadaljevanje dela bo mladim obiskovalcem MAO omogočilo igrivo spoznavanje dediščine arhitekture in urbanizma Ljubljane v več markantnih obdobjih in z vidika miniaturizacije še drugih uveljavljenih arhitektov, ki so zaznamovali mesto.

Tako je tudi tokratna izdaja revije, za leto 2022, sestavljena v duhu aditivnega procesa. Izbor člankov in drugih prispevkov je iz pestrih vsebin sestavljen v celoto, predstavljeno v tokratni reviji, ob kritični presoji ter povezovanju stroke in raznovrstnih meril.

asist. dr. **Janez P. Grom**

asist. **Kristijan Lavtižar**

UVODNIK

EDITORIAL

ČLANEK

ARTICLE

RAZPRAVA

DISCUSSION

RECENZIJA

REVIEW

PROJEKT

PROJECT

DELAVNICA

WORKSHOP

NATEČAJ

COMPETITION

PREDSTAVITEV

PRESENTATION

DIPLOMA

MASTER THESIS